

**Magazyn AntiPOVERTY
Magazyn Europejskiej Sieci
Przeciwdziałania Ubóstwu**

No 131/ 2010

www.eapn.eu

**Czy rok 2010 będzie przełomem na drodze do Europy
Socjalnej?**

**2010 – Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem
Społecznym**

Do dzieła!

Co tydzień inny kraj – sprawdź co dzieje się w twoim!

TYDZIEŃ MEDIÓW – 24-30 maja.

Spis treści

Organizacje pozarządowe razem na rzecz przełomu w 2010	04
Udział organizacji pozarządowych w organizacji Roku 2010 na szczeblu krajowym	08
Co może przynieść rok 2010 na szczeblu UE – oczekiwania EAPN	09
Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym: W Belgii	11
W Portugalii	12
W Czechach	14
W Irlandii	15

AntiPOVERTYMag Magazyn EAPN, nr 131, I, 2010 Redaktor naczelny: Fintan Farrell Osoba odpowiedzialna za publikację: Nellie Epinat Współpracownicy: Pauline Geoghegan, Rebecca Lee
Square de Meeûs 18, 1050 Bruksela Tel: +32-2-226-58-50, fax: +32-2-226-58-69 E-mail: team@eapn.eu ; Strona internetowa: www.eapn.eu
Niniejszy magazyn powstał przy wsparciu Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równości Szans Komisji Europejskiej. Jego wydawanie jest finansowane z Programu na rzecz Zatrudnienia i Solidarności Społecznej PROGRESS (2007-2013). Wiecej informacji na stronie http://ec.europa.eu/employment_social/progress/Index_en.html Informacje zawarte w tej publikacji nie wyrażają opinii i stanowiska Komisji Europejskiej.

Rok 2010 musi pozostawić po sobie mocne dziedzictwo polityczne

Ludo Horemans, przewodniczący EAPN

Po latach oczekiwań i planowania, nadszedł rok 2010. Prezydencja hiszpańska przyczyniła się do nadania mu odpowiedniego pędu, organizując oficjalne rozpoczęcie Roku Walki z Ubóstwem 21 stycznia w Madrycie. Obecność hiszpańskiego premiera, Jose Luisa Zapatero i przewodniczącego Komisji Europejskiej, Jose Manuela Barroso oraz brytyjskiej europosłanki Jean Lambert przyciągnęła uwagę hiszpańskich mediów i pozwoliła mieć nadzieję, że Rok 2010 będzie traktowany z należytą powagą we wszystkich państwach członkowskich. Głównym punktem madryckich obchodów było posiedzenie okrągłego stołu z udziałem osób dotkniętych ubóstwem, które z własnego doświadczenia wypowiadały się na temat kroków niezbędnych do skutecznej walki z ubóstwem.

Niniejsze wydanie magazynu EAPN dotyczy Roku Walki z Ubóstwem i najważniejszych imprez i działań z nim związanych na szczeblu UE i na szczeblu krajowym. Magazyn zawiera również informacje na temat zwiększania świadomości, niezbędnego do wprowadzenia odpowiednich programów walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ludzie muszą mieć świadomość, że ubóstwo i wykluczenie społeczne jest równoznaczne z byciem pozbawionym podstawowych praw. Musimy dostrzec wpływ pogłębiających się nierówności nie tylko na osoby „biedne” ale również na całe społeczeństwo.

Rok Walki z Ubóstwem nie może się skończyć w grudniu, ale musi pozostawić po sobie silne polityczne dziedzictwo, które pozwoli odwrócić tendencję do pogłębiania się nierówności i ubóstwa. W tym wydaniu magazynu chcemy również przekazać wspólne przesłanie organizacji pozarządowych na temat tego, jak powinno wyglądać polityczne dziedzictwo roku 2010.

Mam nadzieję, że lektura tego wydania magazynu zachęci Was, by przyłączyć się do działań i wydarzeń związanych z Rokiem Walki z Ubóstwem oraz do organizacji własnych przedsięwzięć, aby Rok 2010 nie był tylko kolejnym Europejskim Rokiem Tematycznym.

Organizacje pozarządowe razem na rzecz przełomu w 2010

Pauline Geoghegan, koordynatorka Koalicji Socjalnych Organizacji Pozarządowych 2010

EAPN już od 2004 roku promuje Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym 2010. Jakie są oczekiwania sieci teraz, kiedy rok ten nastał? Co dzieje się w terenie? W jaki sposób współpracują ze sobą organizacje pozarządowe? Wszystkie z nich mają dwa podstawowe cele związane z Rokiem 2010: zwiększanie świadomości przyczyn i skutków ubóstwa oraz integracja społeczna i budowanie mocnego przesłania jako wyniku Roku 2010.

Krytyczny punkt zwrotny dla Europy - dobry czy zły moment?

Moment, na który przypada Rok 2010 ma ogromne znaczenie. Rok 2010 to data graniczna – do tego czasu Unia Europejska zobowiązała się wywrzeć decydujący wpływ na wyeliminowanie ubóstwa i wykluczenia społecznego. Rok 2010 wyznacza również koniec obowiązywania Strategii Lizbońskiej, co oznacza, że właśnie teraz należy podjąć niezbędne decyzje, by zagwarantować, że Strategia 2020 podniesie, a nie obniży poziom wsparcia dla walki z ubóstwem nie tylko na szczeblu europejskim, ale również krajowym i lokalnym. Rok 2010 to wreszcie początek nowej kadencji różnych instytucji europejskich – nowy Parlament Europejski został wybrany w czerwcu 2009 r., działa też nowa Komisja Europejska. Do tego, okrutny zbieg okoliczności sprawił, że rok 2010 to również sam środek ogólnoświatowego kryzysu. Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym jest teraz aktualny jak nigdy dotąd. Organizacje pozarządowe liczą, że ten rok pozwoli im podkreślić rolę uwarunkowań, które prowadzą do ubóstwa i wykluczenia społecznego i zwrócić uwagę na najważniejsze problemy, które należy rozwiązać, by móc usunąć te uwarunkowania.

Organizacje pozarządowe tworzą ogólnoeuropejską koalicję

Nadanie odpowiedniego znaczenia Rokowi 2010 jest niezwykle ważne dla jego wyniku. Organizacje pozarządowe uznały, że współpraca na szczeblu europejskim będzie najlepszą metodą zagwarantowania postępu na drodze do Europy socjalnej, dlatego stworzyły Koalicję na rzecz Roku 2010, koordynowaną przez EAPN poprzez Grupę Sterującą. Zadaniem Koalicji jest podział zadań i formułowanie wspólnych komunikatów na temat wyniku Roku 2010. Wspólne żądania to między innymi:

- kampania zwiększająca świadomość na temat **strukturalnych przyczyn ubóstwa** i roli państwa w zapewnianiu **praw społecznych i gospodarczych dla wszystkich**;
- **inwestycji finansowych** na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim w celu poprawy dialogu z osobami dotkniętymi ubóstwem i organizacjami pozarządowymi walczącymi z ubóstwem;
- silne **dziedzictwo polityczne Roku 2010**, obejmujące nową wszechstronną i zrównoważoną strategię UE opartą na prawach podstawowych, odnowioną Strategię Integracji Społecznej UE, zapewniającą postęp w dziedzinie dostępności i przystępności cenowej usług pożytku publicznego oraz dyrektywa ramowa o programach dochodu minimalnego.
- **Unijny program walki z ubóstwem z wykorzystaniem funduszy strukturalnych** w celu podkreślenia zaangażowania UE w walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Współpraca na szczeblu lokalnym

Na szczeblu lokalnym organizacje pozarządowe planują działania, imprezy kulturalne, akcje zwiększania świadomości. Rodzaj działalności jest zróżnicowany. Koordynacja tylu wydarzeń wymaga przepływu informacji – to jeden z celów działania ogólnoeuropejskiej Koalicji 2010. Wykorzystywane narzędzia to między innymi logo i wspólna tożsamość.

Współpraca z Komisją Europejską

EAPN od początku stara się zapewnić przeprowadzenie organizacji Roku 2010 w ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Choć nie zostały one uwzględnione przy planowaniu, obecnie są obecne w niektórych strukturach organizacyjnych Roku.

Grupa Ekspertów Europejskiego Roku 2010 obejmuje wszystkie osoby zainteresowane Rokiem 2010 w celu zbierania i wymiany informacji. Grupa Ekspertów złożona z przedstawicieli organizacji pozarządowych, regionów, organów Europejskich i międzynarodowych zbiera się sześć razy w miesięcznych odstępach i jest głównym narzędziem do konsultacji z Komisją Europejską.

Komitet Doradczy Roku 2010 składa się głównie z przedstawicieli Krajowych Organów Wdrożeniowych (NIB). Organizacje pozarządowe były proszone o zabranie głosu podczas ich spotkań i wezwały do bliższej współpracy pomiędzy NIB i NGO.

Doradcze Zgromadzenie Ekspertów ds. Komunikacji Roku 2010 to ciało, dzięki któremu organizacje pozarządowe mają możliwość bezpośredniego włączenia się w kampanię komunikacyjną.

Zwiększanie świadomości wymaga zbadania stereotypów związanych z osobami dotkniętymi ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Dlatego Komisja Europejska zorganizowała w dniach 28-29 października konferencję dla mediów „**Ubóstwo – rzeczywistość a odbiór społeczny , wyzwanie dla komunikacji**”, które miało umożliwić spotkanie dziennikarzy z osobami dotkniętymi ubóstwem i organizacjami pozarządowymi.

Narzędzia dla organizacji pozarządowych na Rok 2010

W imieniu Koalicji opracowujemy narzędzia zwiększania uczestnictwa w organizacji Roku 2010 na szczeblu krajowym i lokalnym.

Strona internetowa www.endpoverty.eu zawiera informacje na temat Roku 2010 i Koalicji 2010, wykorzystuje logo Roku 2010, dostarcza informacji o działaniach w poszczególnych krajach i podaje kalendarz wydarzeń. Można tam znaleźć również historie osób dotkniętych ubóstwem.

Przewodnik medialny sporządzony przez EAPN zawiera wskazówki dla organizacji pozarządowych, pomocne w realizacji zamierzeń Roku 2010, takich jak prowadzenie kampanii informacyjnej, przygotowywanie komunikatów prasowych, organizacja konferencji prasowych itp. Przewodnik dostarcza również informacji dotyczących samego Roku 2010 i jego głównych wydarzeń, takich jak Krajowe Tygodnie Tematyczne.

Widoczność Roku 2010 w mediach

Oprócz kampanii i działań organizowanych na szczeblu krajowym, organizacje pozarządowe na szczeblu europejskim planują wydarzenia, które mają być widoczne na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim:

Krajowe tygodnie tematyczne mają się odbyć we wszystkich państwach członkowskich oprócz jednego, a dodatkowo również w Norwegii i Islandii. Organizacje pozarządowe planują współpracę ze swoimi partnerami i NIB w celu przyciągnięcia uwagi ku wydarzeniom tygodni tematycznych w swoich krajach.

Europejski tydzień medialny (24-30.05.2010) zachęci media z całej Europy do skupienia się na kwestiach ubóstwa i wykluczenia społecznego. To okazja dla organizacji pozarządowych i osób dotkniętych ubóstwem do pracy na szczeblu lokalnym, konsultacji i czerpania z doświadczeń EAPN w pracy z osobami dotkniętymi ubóstwem, szczególnie tych, zdobytych podczas Dorocznych Spotkań Osób Dotkniętych Ubóstwem (IX Spotkania odbędą się w dniach 25-26.06.2010).

W dniach 11-17.10.2010 w związku ze Światowym Dniem Ubóstwa przypadającym 17.10 odbędzie się **Październikowy Tydzień Ubóstwa**, w ramach którego 12 października utworzony zostanie żywy krąg wokół budynków instytucji europejskich znajdujących się w Brukseli (Komisja Europejska, Parlament, Rada Europejska, Komitet Regionów). Celem przedsięwzięcia jest zebranie tysięcy uczestników i zwrócenie uwagi na to, jakiej Europy chcemy. Nie chcemy zamykać tysięcy pracowników Parlamentu Europejskiego wewnątrz kręgu i będziemy zapraszać ich do przyłączenia się do nas i budowania *Europy lepszej dla wszystkich*. Spotykamy się 12 października o 12.10 koło instytucji europejskich. Nie wszyscy będziemy w Brukseli, więc zachęcamy do organizowania podobnych wydarzeń na własną rękę w Waszych krajach i regionach. Niech ich wspólnym przesłaniem będzie *Lepsza Europa dla wszystkich!*. Warto również sprawdzić co już zaplanowano w danej okolicy na stronie kalendarza wydarzeń Koalicji 2010: <http://endpoverty.eu/-Calendar-of-EVENTS>.

WAŻNE LINKI:

Strona Koalicji 2010:

www.endpoverty.eu

Strona Roku 2010 Komisji Europejskiej:

www.2010againstopoverty.eu

DO DZIEŁA!

JEDEN TYDZIEŃ – JEDEN KRAJ

Również w Twoim kraju wiele się dzieje. Możesz organizować własne wydarzenia!

Wejdź na <http://endpoverty.eu/-COUNTRY-focus-html> aby dowiedzieć się więcej o wydarzeniach Roku 2010 w Twoim kraju

MAJOWY TYDZIEŃ MEDIALNY

W dniach 24-30 maja 2010 r. zachęcamy wszystkie media z całej Europy do zaangażowania się w debatę o ubóstwie

Chcesz pomóc? Każda pomoc się przyda!

Sprawdź co możesz zrobić na <http://endpovert.eu/MEDIA-week-in-MAY-We-need-you.html>

12 PAŹDZIERNIKA 2010

Przyłącz się!

Dołącz do żywego kręgu wokół instytucji europejskich.

12.10.2010 r. w miastach i miasteczkach całej Europy odbędą się mniejsze i większe imprezy, dające ludziom możliwość przyłączenia się do tej akcji. Szczegóły zostaną ogłoszone lokalnie lub dostępne na stronie www.endpoverty.eu.

Sprawdź również http://endpoverty.eu/IMG/pdf/pp_human_ring_en.pdf

Dołącz się do naszych działań i pokaż, że wspierasz budowanie Europy dla wszystkich!

W skład koalicji 2010 wchodzi następujące organizacje: AFEM (Association des Femmes de l'Europe Méridionale) , AGE (Europejska Platforma Osób Starszych) , ATD QUART MONDE (ATD QUART MONDE) , AUTISM EUROPE (Autism Europe) , CARITAS EUROPA (Caritas Europa) , CEBSD (Połączone Europejskie Biuro ds. Rozwoju Socjalnego), CECODHAS - Housing Europe (CECODHAS -Housing Europe) , CECOP (Europejska Konfederacja Spółdzielni Pracowniczych i Socjalnych), CEV (Europejskie Centrum Wolontariatu) , COFACE (Konfederacja Organizacji Rodzinnych w UE), Konferencja Kościołów Europy (Church and Society Commission of the Conference of European Churches) , EAEA (Europejskie Stowarzyszenie na rzecz Edukacji Dorosłych), EAPN (Europejska Niepełnosprawnych), EBU (Europejski Związek Niewidomych), EDF (Europejskie Forum Niepełnosprawnych), EFSC (Europejska Federacja na rzecz Dzieci Ulicy), ENAR (Europejska Sieć Przeciwdziałania Rasizmowi), EMN (Europejska Sieć Mikrofinansów), EPHA (European Public Health Alliance) , EPPF (Europejska Sieć Międzynarodowej Federacji Planowania Rodziny), EPR (Europejska Platforma na rzecz Rehabilitacji), ERIO (Europejskie Biuro Informacji o Romach), ESAN (Europejska Sieć Działań Socjalnych), EURAG (Europejska Federacja Osób Starszych), EUROCHILD (Eurochild) , EURODIACONIA (Eurodiaconia) , EWL (Europejskie Lobby Kobiet), FAI (Międzynarodowa Federacja Chrześcijańskich Stowarzyszeń Pracowników Włoskich), FEANTSA (Europejska Federacja Organizacji Krajowych Pracujących z Bezdomnymi), FEFAF (Europejska Federacja Niepracujących Rodziców i Pracujących w Domu), ICSW (Międzynarodowa Rada na rzecz Pomocy Społecznej), IJJO (International Juvenile Justice Observatory), ILGA EUROPE (Europejski oddział Międzynarodowego Stowarzyszenia Gejów i Lesbijek), INCLUSION EUROPE (Europejskie Stowarzyszenie Organizacji Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną i Ich Rodzin), MHE (Mental Health Europe) , RED CROSS EU OFFICE (Europejskie Biuro Czerwonego Krzyża) , SMES-EUROPA (SMES-MHSE Mental Health & Social Exclusion - Europa) , SOCIAL PLATFORM (Platforma Europejskich Organizacji Socjalnych) , SOLIDAR (Solidar) , WORKABILITY EUROPE (Workability Europe) , YES FORUM (Youth and European Social Work) , YFJ (Europejskie Forum Młodzieży).

Udział organizacji pozarządowych w organizacji Roku 2010 na szczeblu krajowym

Fintan Farrell, dyrektor EAPN

Decyzja, która miała ogromny wpływ na uczestnictwo organizacji pozarządowych

Decyzja instytucji unijnych o nietworzeniu komitetów krajowych, w których zasiadałoby przedstawiciele organizacji pozarządowych zajmujących się problemem ubóstwa i innych podmiotów zainteresowanych, miała ogromny wpływ na uczestnictwo w Roku i odpowiedzialność za jego organizację. Komitety krajowe istniały podczas organizacji poprzednich lat europejskich, na przykład Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych (2003) czy Europejskiego Roku Przeciw Rasizmowi (1997). W sprawie Roku Walki z Ubóstwem 2010 instytucje unijne postanowiły, że ma on być zarządzany przez Narodowe Organy Wdrożeniowe (NIB), które zgodnie z kryteriami ich powoływania, muszą działać w ramach ministerstw państw członkowskich. Decyzja ta oznacza, że na szczeblu krajowym uczestnictwo organizacji walczących z ubóstwem w przeprowadzeniu Roku 2010 jest uzależnione wyłącznie od dobrej woli, doświadczenia i poziomu wiedzy urzędników odpowiedzialnych za Rok z ramienia NIB.

W niektórych krajach członkowskich organizacje pozarządowe są wyłączone z przygotowań

W tym kontekście organizacji Roku 2010, obraz udziału organizacji pozarządowych jest bardzo zróżnicowany. Przeważnie są one w stanie opracować i wdrożyć plan działań związanych z Rokiem Walki z Ubóstwem, który będzie lub nie będzie zgodny z „oficjalnym” programem. W wielu przypadkach organizacje pozarządowe (w tym EAPN) były angażowane przez NIB do opracowania i wdrożenia „oficjalnego” programu Roku 2010.

Niestety są również kraje członkowskie, w których organizacje walczące z ubóstwem są poza nawiasem przygotowań, jakby ich wiedza i doświadczenie w walce z ubóstwem zupełnie nie zostały zauważone, a środki finansowe trafiają do ministerstw i przeznaczone są na zatrudnienie specjalistów od PR.

Zaproszenia do składania wniosków na Rok 2010 są doskonałym przykładem takiego stanu rzeczy. W niektórych krajach stały się one przyczynkiem do wsparcia organizacji walczących z ubóstwem, podczas gdy w wielu innych ich wyniki bardzo zmartwiły organizacje, które działając głównie na zasadzie wolontariatu były zdania, że nie otrzymują żadnych środków wspierających ich działania i zaangażowanie w promowanie polityki integracji społecznej UE.

Fundusze dla NGO to również ciężar administracyjny

Powiązany problemem jest decyzja o zastosowaniu przepisów funduszy strukturalnych do finansowej kontroli nad Rokiem 2010. Tak silne obostrzenia są nieproporcjonalne do niewielkich sum przeznaczonych na organizację Roku. Ciężar administracji, związanej z zastosowaniem tych przepisów sprawia, że nawet jeśli ze strony NIB istnieje wola dotowania organizacji pozarządowych niewielkimi sumami, te niechętnie na to przystają.

Co z bezpośrednim uczestnictwem osób dotkniętych ubóstwem i ich organizacji?

W przygotowaniach do Roku 2010 padło wyraźne zobowiązanie do umożliwienia bezpośredniego uczestnictwa w działaniach związanych z Rokiem „osobom zmagającym się z ubóstwem”. Okrągły stół osób, które doświadczyły ubóstwa podczas madryckiej sesji otwierającej Rok 2010 wykazał jak ważne jest to zobowiązanie. Należy jednak zadbać również o to, by bezpośrednie zaangażowanie osób dotkniętych ubóstwem nie zastępowało uczestnictwa organizacji pozarządowych. Zrównoważone uczestnictwo osób dotkniętych ubóstwem w dyskusjach programowych wymaga ich zaangażowania w organizacjach pozarządowych walczących z ubóstwem, niezależnie czy będą to oddolne organizacje samopomocowe czy NGO działające w ramach szerszego projektu. Dlatego tak ważne jest, by UE wspierała zarówno zapewnienie bezpośredniego uczestnictwa osób dotkniętych ubóstwem jak i wzmacnianie infrastruktury organizacji walczących z ubóstwem. Ocena wpływu Roku 2010 powinna dotyczyć również spełnienia tych dwóch zamierzeń. Należy również rzetelnie ocenić stopień wsparcia udzielonego organizacjom pozarządowym angażującym się w działania Roku 2010.

[podpis pod zdjęciem: Warsztaty plastyczne w ramach konferencji otwierającej Rok 2010 w Austrii, zorganizowanej przez austriacką EAPN. Łyżki w dłoniach uczestników są symbolem działań austriackich organizacji pozarządowych, skupiających się na dystrybucji dóbr.]

Co może przynieść rok 2010 na szczeblu UE – oczekiwania EAPN

Sian Jones, EAPN Policy Coordinator

Europejski Rok Walki z Ubóstwem przypada na początek działania nowych instytucji europejskich, wkrótce po wyborach do Parlamentu Europejskiego i po powołaniu nowej Komisji Europejskiej. Zwrócenie uwagi na problem ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania Roku 2010 powinno pozostawić po sobie mocne dziedzictwo polityczne, gwarantujące wyraźny krok naprzód w walce z ubóstwem, wykluczeniem i nierównościami w kolejnej dekadzie.

Osiągnięcie takiego postępu wymaga wyraźnego nazwania ubóstwa i wykluczenia społecznego najważniejszymi wyzwaniem strategii UE na lata 2010-2020. Przywódcy UE nadal niechętnie to przyznają, choć 80 milionów obywateli UE żyje w ubóstwie lub jest nim zagrożonych, a najnowsze badania Eurobarometru wskazują, że 73% Europejczyków uważa ubóstwo za powszechny problem.

Nie wystarczy jednak wyłącznie walczyć z ubóstwem. Trzeba również przeciwdziałać jego *przyczynom* i stale uświadamiać ludziom, że zmniejszanie nierówności w dochodach i zamożności poprzez skuteczną redystrybucję dóbr jest podstawowym warunkiem dla stworzenia lepszej, sprawiedliwszej Unii Europejskiej. Rok 2010 jest szansą na skuteczne przekazanie naszego przesłania: **równiejsze społeczeństwo to korzyść dla wszystkich.**

Potrzebujemy **przywództwa politycznego**, by móc czynić postępy w naszej walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Rok 2010 musi stać się okazją dla głów państw i rządów UE do złożenia obietnic, związanych ze zobowiązaniami zawartymi w traktatach

unijnych i zobowiązaniami wynikającymi z międzynarodowych instrumentów ochrony praw człowieka. Przywódcy UE muszą zobowiązać się do konkretnych działań przynoszących skutki w walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Potrzebujemy **skutecznych narzędzi** na szczeblu UE, aby móc przejść od słów do rzeczywistych osiągnięć w dziedzinie walki z ubóstwem. Istnieje coraz większa świadomość tego, że PKB nie jest doskonałym instrumentem pomiaru dobrobytu społeczeństwa. Należy systematycznie wykorzystywać wszelkie starania, które dotychczas miały na celu opracowanie wskaźników sięgających dalej niż PKB i przy ich pomocy mierzyć postęp dokonany podczas wdrażania Strategii UE 2020.

Europejska Strategia Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym (Otwarta Metoda Koordynacji Ochrony Socjalnej i Integracji Społecznej) nie powinna być dłużej trzymana w tajemnicy. Rok 2010 powinien stać się okazją do wprowadzenia skuteczniejszej i bardziej zdecydowanej wersji OMK, która zawierałaby również krajowe i unijne cele redukcji ubóstwa i nierówności. Należy promować i wspierać rzeczywiste uczestnictwo w strategii poprzez wytyczne, wskaźniki i wyznaczone standardy.

Rok 2010 umożliwi **postęp w tych dziedzinach polityki**, co do których zostały podjęte zobowiązania na szczeblu UE. Najwyższy priorytet musi otrzymać kontynuacja zaleceń dotyczących aktywnej integracji społecznej, które dążą do „wdrożenia zintegrowanej i wszechstronnej strategii (...) łączącej odpowiedni dochód, integracyjny rynek pracy i dostęp do usług wysokiej jakości”. Kontynuacja tych zobowiązań powinna zapewnić monitorowanie postępów w dziedzinie zapewnienia odpowiedniego dochodu minimalnego w państwach członkowskich i wypełniania dyrektywy ramowej w tej dziedzinie. Należy również odwrócić tendencję, zgodnie z którą coraz więcej pracujących Europejczyków żyje w ubóstwie, a także dopracować dyrektywę ramową o zagwarantowaniu dostępności usług wysokiej jakości.

Rok 2010 powinien również być czasem sprawdzenia zobowiązań z poprzednich lat tematycznych (ubóstwa wśród dzieci – 2007 i bezdomności – 2009). Wyzwaniem dla tworzących programy polityczne jest wdrażanie równości i przeciwdziałania dyskryminacji do głównych nurtów polityki walki z ubóstwem, by móc walczyć z ksenofobią i rasizmem wobec imigrantów i mniejszości etnicznych (głównie Romów).

W Roku 2010 muszą zostać podjęte **zobowiązania finansowe** na rzecz realizacji uczestnictwa osób dotkniętych ubóstwem w podejmowaniu decyzji. Należy zaplanować przyszły program walki z ubóstwem i wykluczeniem w UE, obejmujący: 1) fundusze niezbędne do budowania możliwości działania organizacji pozarządowych walczących z ubóstwem w poszczególnych państwach członkowskich oraz zwiększające ich możliwości zaangażowania w debatę na szczeblu UE; 2) ułatwić uczestnictwo osób dotkniętych ubóstwem w procesie podejmowania decyzji; 3) wesprzeć projekty pilotażowe walki z ubóstwem na szczeblu lokalnym i krajowym. Należy również zagwarantować organizacjom pozarządowym dostęp do funduszy strukturalnych poprzez wsparcie techniczne i globalne systemy dofinansowania, tak by programy finansowane z funduszy strukturalnych rzeczywiście wspierały agendę integracji społecznej.

Na szczeblu europejskim EAPN wspomaga **koalicję socjalnych organizacji pozarządowych**, które współpracują na rzecz silnego dziedzictwa politycznego Roku 2010. Więcej informacji o Koalicji 2010 można uzyskać na stronie www.endpoverty.eu.

Przydatne dokumenty:

Postulaty EAPN w sprawie wyniku Roku 2010:

http://www.endpoverty.eu/IMG/pdf/eapn_s_messages_for_2010_en_eapn_only_.pdf

Stanowisko EAPN „Unia, której możemy zaufać”:

<http://www.eapn.eu/content/view/1000/82/lang.en/>

Raport EAPN o socjalnych skutkach kryzysu oraz pakietu ratunkowego

<http://www.eapn.eu/content/blogcategory/42/82/lang.en/>

Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym w Belgii

Karolien Schepens, EAPN Belgia

Sytuacja w Belgii

Jeden na siedmiu mieszkańców Belgii żyje poniżej granicy ubóstwa. W Europie odsetek ten jest nawet wyższy – jedna na sześć osób doświadcza codziennie ubóstwa. Jakby same te dane były nie dość martwiące, OECD podaje, że odsetek osób dotkniętych ubóstwem wzrasta, podobnie jak przepaść między zarobkami bogatych i biednych.

Często zapomina się, że te liczby odzwierciedlają los ludzi. Stopa ubóstwa odzwierciedla fakt, że wiele osób jest pozbawionych swoich podstawowych praw. Nasi mieszkańcy nie mogą zaspokoić na co dzień swoich podstawowych potrzeb. Coraz więcej osób ma coraz trudniejszy dostęp do swoich podstawowych praw, takich jak mieszkalnictwo, opieka zdrowotna, edukacja. Choć rząd Belgii zrealizował już kilka dużych inicjatyw, w tym tę dotyczącą uczestnictwa w procesie podejmowania decyzji, to jednak statystyki nie kłamią. Nadal jeden na siedmiu obywateli Belgii żyje poniżej granicy ubóstwa.

Oczekiwania wobec Roku 2010 w Belgii

Belgijska prezydencja musi podjąć działania na rzecz zdecydowanej walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Oczekujemy większego wpływu na przyszłą politykę UE oraz nową strategię UE na najbliższe 10 lat. Belgijska EAPN we współpracy z trzema lokalnymi sieciami przeciwdziałania ubóstwu opracowała 10 postulatów dla „Nowej Europy”, Europy, która jest w stanie zbliżyć się do wykorzenia ubóstwa. Nowa strategia musi naprawdę dążyć do eliminacji ubóstwa we wszystkich państwach członkowskich do 2020 r. poprzez określenie konkretnych celów i działań skierowanych na osiągnięcie tych zamierzeń. **Potrzebujemy nie tylko zobowiązań, ale również działań, które za nimi idą.** Państwa członkowskie powinny być zachęcane, a nawet zobowiązane do konkretnych działań w celu eliminacji ubóstwa i zwiększenia dostępu do podstawowych praw.

Chcemy aby Belgia była przykładem dla innych państw pod względem uczestnictwa osób dotkniętych ubóstwem w procesie podejmowania decyzji. Obecnie istnieją już dobre praktyki współpracy pomiędzy osobami dotkniętymi ubóstwem, a organami odpowiedzialnymi za programy jego zwalczania. Musimy wspomagać takie inicjatywy, a jednocześnie musimy inwestować w optymalizację tego rodzaju działań. Kluczem do skutecznej i wydajnej polityki jest uwzględnianie opinii osób, których życia dotyczy dany program.

W Roku 2010 belgijska EAPN będzie kontynuować swe starania o postęp w dziedzinie praw podstawowych, a co za tym idzie w walce z ubóstwem.

Przydatne linki:

Belgijska sieć EAPN:

www.bapn.be

Więcej informacji o działaniach Roku 2010 w Belgii:

www.armoedebestrijding.be

Belgijski NIB:

www.mi-is.be

DZIAŁANIA ROKU 2010 w BELGII:

„Przywracamy prawo do zdrowia”

26.02.2010, Bank Narodowy, Berlaimontlaan 14, 1000 Bruksela

Akcja dotycząca mieszkalnictwa i bezdomności

26.03.2010, Rue Paul-Joseph Carpay 22, 4020 Liege

Więcej działań na stronie: www.bapn.be

(konferencja prasowa, cykl przeciw ubóstwu)

Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym w Portugalii

Julio Paivas, EAPN Portugalia

Sytuacja w Portugalii

Walka z ubóstwem w Portugalii nadal stanowi ogromne wyzwanie. Najnowsze dane, choć obejmują jedynie wycinek rzeczywistości, wyraźnie ukazują jak poważna jest sytuacja. W społeczeństwie jest znaczny odsetek osób zagrożonych ubóstwem (18%). Większe zagrożenie ubóstwem jest tylko na Łotwie (23%), w Grecji (21%), Hiszpanii, we Włoszech i na Litwie (po 20%). Odsetek ten jest stały od 2005 r., choć warto podkreślić, że ryzyko ubóstwa wzrosło wśród młodszych obywateli o dwa punkty procentowe w ciągu ostatniego roku, a spadło (o cztery punkty procentowe) wśród osób starszych. Tak duży spadek zagrożenia ubóstwem wśród osób po 65 roku życia można tłumaczyć wprowadzeniem dodatku 'solidarnościowego' dla osób starszych (comiesięczny dodatek do rent i emerytur). Niestety zagrożenie ubóstwem wśród dzieci i osób starszych nadal jest wysokie i stanowi 5% dla osób poniżej 18 roku życia i 4% dla osób powyżej 65 roku życia.

Oczekiwania wobec Roku 2010 w Portugalii

Po 10 latach od wprowadzenia Strategii Lizbońskiej nadszedł moment, w którym musimy ocenić dotychczasowy kształt walki z ubóstwem i poczynić nowe zobowiązania.

Nasze oczekiwania wobec Roku 2010 to głównie:

- Zwalczanie przyczyn i skutków ubóstwa;
- Wzmocnienie uczestnictwa obywateli w procesie podejmowania decyzji;
- Mobilizacja wszystkich obywateli, łącznie z grupami zagrożonymi;
- Równiejszy dostęp do praw socjalnych: edukacji, opieki zdrowotnej, mieszkalnictwa i odpowiedniego dochodu minimalnego;
- Wdrażania programów i środków do głównego nurtu polityki, promowanie walki z ubóstwem obejmującej wszystkie obszary polityki;
- wzmocnienie ochrony socjalnej;
- gwarancja ochrony zatrudnienia i promowanie aktywnej integracji społecznej;
- wzmocnienie organizacji gospodarki społecznej;
- Zwiększanie świadomości i informowanie o kluczowej roli walki z ubóstwem, stworzenie przestrzeni dla solidarności;

Nasze oczekiwania mogą być ambitne, ale jeśli naszym celem ma być walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym i promowanie sprawiedliwości społecznej i dobrobytu wszystkich obywateli, to są one nieodzowne.

PRZYDATNE LINKI:

EAPN Portugalia:

www.reapn.org

Więcej informacji o działaniach Roku 2010 w Portugalii:

www.2010againstopoverty.eu

Portugalskie NIB:

www.seg-social.pt

DZIAŁANIA ROKU 2010 W PORTUGALII:

Projekt „Szkoły przeciw ubóstwu”

Działania zwiększające świadomość podejmowane w środowiskach szkolnych Portugalii w ciągu całego roku.

Krajowe Spotkanie Osób Dotkniętych Ubóstwem

4-10.10.2010, Lizbona

Tydzień tematyczny

Działania podejmowane na szczeblu krajowym 4-10.10.2010

Publikacje dla dzieci i młodzieży

Wydanie książki dla dzieci z opowieściami dotyczącymi ubóstwa i wykluczenia społecznego

Oraz dodatkowo 18 projektów złożonych jako wnioski do krajowego programu Roku 2010.

Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym w Czechach

Katarina Klamkova, EAPN Czechy

Sytuacja w Czechach

Do czeskich obywateli dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym należą głównie osoby bezrobotne, wykluczeni ze społeczeństwa członkowie społeczności romskiej i innych mniejszości narodowych, dzieci i osoby starsze, osoby w poważnym stanie zdrowia, rodziny z dziećmi. Główne wyzwania to dostęp tych grup do mieszkalnictwa społecznego, edukacji i rynku pracy, reforma systemu opieki zdrowotnej, emerytalnego i usług socjalnych.

Choć Czechy są krajem o najniższej stopie ubóstwa (około 7-10%) istnieje ogromna rzesza osób balansujących na granicy ubóstwa i wykluczenia społecznego (około 8%). Kryzys finansowy w latach 2008-2009 zwiększył liczbę bezrobotnych (ich odsetek wzrósł w 2009 r. o 2,2% w porównaniu do 2008 r.), a co za tym idzie również osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Oczekiwania wobec Roku 2010 w Czechach

Organizacje pozarządowe walczące z ubóstwem i wykluczeniem społecznym stworzyły w Czechach wspólną grupę o nazwie „NAPSI spolu!”, w skład której wchodzi: czeska EAPN, People in Need – Clovek v tísni, SKOK, Socioklub, IQ Roma servis). Już wspólnie przeprowadziliśmy ogólnokrajową kampanię, w celu osiągnięcia trzech głównych celów. Po pierwsze, poprzez organizację wykładów, spotkań, newsletterów, warsztatów i spotów wideo chcemy krzycić idee **godności, tolerancji i zrozumienia** wobec osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Nasze przesłanie społeczne brzmi: „Każdemu czegoś brakuje. Ubóstwo to nie powód do potępienia”.

Po drugie, chcemy zwiększyć **zaangażowanie polityczne i udział rządu**, zachęcając do debaty na temat ubóstwa. Po trzecie mamy zamiar **rozwiązać** kilka kluczowych problemów wynikających z ubóstwa, takich jak brak mieszkań, zadłużenie, edukacja, dyskryminacja rasowa i etniczna. Nasze przesłania polityczne brzmi: „Lepsze i mądrzejsze NAPSI, większe uczestnictwo, większy udział w głównym nurcie polityki”.

PRZYDATNE LINKI:

EAPN Czechy:

www.eapncr.org

Więcej informacji o działaniach Roku 2010 w Czechach:

www.mpsv.cz/en

www.2010againstpoverity.eu/extranet/cz_national_programme_en.pdf

DZIAŁANIA ROKU 2010 W CZECHACH:

Konferencja prasowa otwierająca Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym 2010:

22.01.2010, 12.00, Dom Europejski, Jungmannova 24, Praga

Spotkanie osób dotkniętych ubóstwem

15-16.04.2010, Praga, Toulcuv Dvur

Ministerialny okrągły stół

19.05.2010, Dom Europejski, Jungmannova 24, Praga

Rozpoczęcie kampanii spotów wideo

w lutym 2010 r.

Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym w Irlandii

Mark Byrne, EAPN Irlandia

Pozycja gospodarcza i socjalna Irlandii pozostaje niepewna, a skutki recesji nadal mają ogromny wpływ na setki tysięcy obywateli. Europejski Rok Walki z Ubóstwem 2010 to doskonała okazja, by rząd udowodnił, że na poważnie chce zająć się problemem ubóstwa, bezrobocia i społecznymi skutkami kryzysu.

Stopa bezrobocia w Irlandii w 2008 r. wynosiła 14,4%, co pokazuje jak wiele należy jeszcze zrobić, by obniżyć zagrożenie ubóstwem najwrażliwszych grup obywateli, w szczególności dzieci (18%), osób samotnie wychowujących dzieci (36%) i bezrobotnych (23%).

Kryzys zatrudnienia to ogromne zagrożenie dla socjalnej i gospodarczej przyszłości Irlandii, a pominięcie tego problemu w 2010 może doprowadzić tysiące osób i ich rodziny do ubóstwa. Spośród zatrudnionych zaledwie 6,7% jest zagrożonych ubóstwem, ale dla bezrobotnych odsetek ten to już 23%. W Irlandii jest obecnie ponad 420000 bezrobotnych, a Rok 2010 to doskonała okazja, aby rząd wyznaczył plan przywrócenia im zatrudnienia.

Oczekiwania: odwrócenie tendencji

Na szczeblu krajowym Rok 2010 może odegrać ważną rolę w minimalizowaniu negatywnych skutków kryzysu gospodarczego a także w odniesieniu do strukturalnych problemów socjalnych, takich jak długoterminowe bezrobocie, czy wykluczenie społeczne.

Kolejne rządy Irlandii we współpracy z Unią Europejską dokonywały znaczących postępów w dziedzinie walki z ubóstwem. Stopa względnego ubóstwa malała z roku na rok i obecnie z 21% w 2001 r. spadła do 14,4%. Ubóstwo trwałe zredukowano do 4,2%, a rząd zbliża się do wyznaczonego sobie celu redukcji trwałego ubóstwa do poziomu 2-4% do 2012 r. i eliminacji tego zjawiska do 2016 r.

Irlandia nadal jednak musi się uczyć na swoich błędach z przeszłości. Rok 2010 to wspiana okazja do opracowania wizji lepszej Irlandii i przyczynienia się do stworzenia Unii Europejskiej, która będzie w stanie ostatecznie rozprawić się z ubóstwem w Europie i na świecie.

Socjalne i gospodarcze losy Irlandii i Unii Europejskiej są ze sobą związane. Rok 2010 to czas przyjęcia nowej strategii, wspólnego programu wszystkich państw członkowskich i mapy

drogowej wspólnego wyjścia z kryzysu. Irlandia może teraz stać się liderem, wzywając do opracowania ambitnej agendy, w której priorytetem będą ludzie, społeczeństwo i jakość życia, a nie zyski, majątek i prymat rynku.

Irlandzka EAPN będzie działać na rzecz umieszczenia ubóstwa na liście najważniejszych problemów Irlandii i Unii Europejskiej i wyznaczać wizję zmian, obejmujących równiejsze i bardziej zrównoważone społeczeństwo, politykę opartą na uczestnictwie i zaangażowanie w eliminację ubóstwa w Irlandii. Rok 2010 to szansa na określenie mocnej i dalekosiężnej wizji przyszłości, która będzie jednoczyć ludzi we wspólnym wysiłku tworzenia bardziej sprawiedliwego, zrównoważonego i równiejszego społeczeństwa, nie tylko Irlandii, ale całej Unii europejskiej.

PRZYDATNE LINKI:

EAPN Irlandia:

www.eapn.ie

Więcej informacji o działaniach Roku 2010 w Irlandii:

www.welfare.ie/EN/eu2010/Pages/eu2010.aspx

DZIAŁANIA ROKU 2010 W IRLANDII:

**Międzynarodowa konferencja „Budowanie Europy Socjalnej: Od Kryzysu do
Możliwości”**

19.02.2010, Croke Park, Dublin

**Kampania opowieści irlandzkiej EAPN – przekazywanie doświadczeń osób żyjących w
ubóstwie i wykluczeniu**

Maj 2010

Wizja 2020 – Książka, oceniająca rozwój koncepcji Europy Socjalnej i jej przyszłość.

Maj 2010